

CANOLFAN MILENIWM CYMRU
WALES MILLENNIUM CENTRE

ADRODDIAD SAFONAU'R IAITH GYMRAEG 2019 / 2020

Gosod yr olygfa

Cyflwynwyd Safonau'r Gymraeg er mwyn darparu fframwaith cyfreithiol sy'n rhoi hawl i unigolion yng Nghymru dderbyn gwasanaethau penodol drwy gyfrwng y Gymraeg.

Ers mis Ionawr 2017, mae Safonau'r Gymraeg wedi bod yn berthnasol i ni.

Rydym bob amser wedi cymryd ein cyfrifoldeb tuag at gyflawni gwasanaethau dwyieithog o ddifri; mae'n dod yn naturiol i ni. Mae darparu gwasanaethau yn Gymraeg i'n cwsmeriaid wedi bod yn hollbwysig i'r ffordd rydym yn gweithio ers y dechrau'n deg, ac rydym yn ymrwymedig i gyflawni'r safonau.

Mae ein hymrwymiad i'r Gymraeg yn glir; byddwn yn hyrwyddo cyfleoedd i bobl ddefnyddio eu Cymraeg gyda ni ac yn gwneud yn siŵr nad yw'r iaith yn cael ei thrin yn llai ffafriol. Rydym yn falch o ddefnyddio'r Gymraeg.

Wrth ymweld â ni, gall ein cwsmeriaid ddisgwyl cael eu croesawu yn Gymraeg, a phan fyddwn yn ymgysylltu gyda'n cwsmeriaid, byddwn:

- yn cyfathrebu drwy gyfrwng y Gymraeg a'r Saesneg
- yn parchu ac yn cofio eu dewisiadau iaith
- yn hyrwyddo ein sioeau a'n digwyddiadau yn ddwyieithog ar ddeunyddiau sydd wedi'u hargraffu ac ar-lein

Y Safonau

Mae ein Rhybudd Cydymffurfio yn mynnu ein bod yn cydymffurfio gyda chyfanswm o 146 o safonau, sy'n ymdrin â'r ffordd rydym yn darparu gwasanaethau i'r cyhoedd, ein perthynas gyda'n staff, ynghyd â sut rydym yn ystyried yr iaith yn ein penderfyniadau polisi. Cewch weld rhagor o wybodaeth am y safonau hyn [yma](#).

CANOLFAN MILENIWM CYMRU
WALES MILLENNIUM CENTRE

Dan y chwyddwydr: Ein perthynas gyda chi

Mae'r safonau cyflenwi gwasanaethau yn egluro pa wasanaethau y mae angen i ni eu darparu'n ddwyieithog i chi – ein cynulleidfaoedd a'n hymwelwyr. Credwn ein bod yn cydymffurfio'n llwyddiannus â'r holl safonau yn y maes hwn ac, wrth wneud hynny, rydym yn darparu croeso Cymreig sy'n naturiol gynnes a phrofiad o'r radd flaenaf i'r rheiny sy'n dewis cysylltu â ni neu ymweld â ni.

Mewn niferoedd:

Erbyn mis Mawrth 2020, roedd cyfanswm o **3932** o gwsmeriaid wedi cofrestru Cymraeg fel eu dewis iaith, tra bod **1845** o'n cwsmeriaid wedi cofrestru mai eu dewis nhw yw derbyn gohebiaeth yn ddwyieithog.

Yn ystod 2019-20 derbyniom **2975** o alwadau ffôn yn Gymraeg gan y cyhoedd.

Yn ystod y flwyddyn fe wnaethom:

- Gynnal Eisteddfod Genedlaethol yr Urdd, a oedd yn gyfle perffaith i ni arddangos ein gwasanaethau dwyieithog ac adeiladu ar lwyddiant cynnal yr Eisteddfod Genedlaethol yn 2018.
- Cefnogi staff drwy ddarparu sesiynau briffio ac atgoffa yn canolbwyntio ar y safonau a gwasanaethau cwsmeriaid drwy gyfrwng y Gymraeg.
- Parhau i ddatblygu ein gwefan, y cyfeiriodd Comisiynydd y Gymraeg ati fel enghraifft o arfer gorau oherwydd y ffordd y mae'n annog siaradwyr Cymraeg i ddefnyddio'r tudalennau Cymraeg.
- Cynnal 'gwiriad iechyd' gweledol i sicrhau bod arwyddion parhaol a rhai dros dro a ddangosir yn parhau i gydymffurfio â'r safonau.

Meysydd i'w gwella:

Ein nod yw darparu gwasanaeth ardderchog yn barhaus; fodd bynnag, rydym yn deall bod pethau'n medru mynd o'i le weithiau. Yn ystod y flwyddyn, cawsom adborth gan gwsmer parthed eu hanfodlonrwydd ag amser aros ar y llinell ffôn Cymraeg ar 8/10/2019. Roedd hyn ar ddiwrnod hynod o brysur o ran galwadau.

CANOLFAN MILENIWM CYMRU
WALES MILLENNIUM CENTRE

Cofnodwyd yr adborth yma, fe ymddiheuron i'r cwsmer ac fe aethon ati i wella'r gwasanaeth.

Dan y chwyddwydr: Ein perthynas gyda'n tîm

Mae'r safonau gweithredu yn amlinellu pa wasanaethau y dylem fod yn eu darparu'n ddwyieithog i'n staff. Credwn ein bod yn cydymffurfio'n llwyddiannus â'r holl safonau yn y maes hwn, ac wrth wneud hynny rydym yn medru ymateb i anghenion iaith ein staff gan eu cefnogi i barhau i ddarparu gwasanaeth cwsmeriaid ardderchog i'n cynulleidfaoedd yr un pryd.

Yn ystod y flwyddyn fe wnaethom:

- Gynnig cyrsiau Cymraeg am ddim i bob aelod o staff yn ystod oriau gwaith. Fe wnaeth cyfanswm o **21** o gydweithwyr fynychu'r cyrsiau Cymraeg, gan gynnwys **10** a wnaeth ddilyn cwrs dwys ac **8** a fynychodd gwrs preswyl wythnos o hyd.
- Trefnu sesiynau 'Clonc' anffurfiol – clwb sgwrsio i ddysgwyr Cymraeg gael ymarfer gyda dysgwyr eraill a siaradwyr Cymraeg rhugl.

Safonau llunio polisi

Mae gennym gyfanswm o naw o safonau o fewn y dosbarth hwn a chredwn ein bod yn cydymffurfio'n llwyddiannus â'u holl ofynion. Yn ystod y cyfnod adrodd fe luniwyd sawl polisi newydd a gyda phob polisi aseswyd yr effaith gallai'r polisi ei chael ar y Gymraeg. Yn gynnar ym mis Mawrth, yn sgil pandemig y Coronafeirws, penderfynom oedi ar lansio'r polisiau newydd yma.

Yn ystod y cyfnod adrodd, ni wnaethom dderbyn unrhyw gwynion a oedd yn ymwneud yn uniongyrchol â'n cydymffurfiaeth â'r maes hwn.

Sgiliau Cymraeg

Rydym yn cofnodi'r nifer o weithwyr sydd â sgiliau Cymraeg ar ddiwedd bob blwyddyn ariannol ac, ar ddiwedd Mawrth 2020, roedd y sefyllfa fel a ganlyn:

CANOLFAN MILENIWM CYMRU
WALES MILLENNIUM CENTRE

Cyfanswm nifer y staff = **303**

Cyfanswm nifer y staff â sgiliau Cymraeg = **141 (47% o staff)**

Hyfforddiant

Rydym yn cynnig hyfforddiant i'n staff ar draws ystod o feysydd mewn perthynas â'r cyrsiau penodol sydd wedi'u rhestru o fewn ein safonau. Yn ystod y cyfnod adrodd, fe wnaethom ddarparu hyfforddiant ymsefydlu i **55** o staff. Cynigiwyd opsiwn Cymraeg i bawb; fodd bynnag, ni ddewisodd yr un aelod o staff yr opsiwn hwn gyda'r cwbl yn dewis mynychu'r sesiynau Saesneg. Ni chynigiwyd unrhyw gyrsiau eraill a oedd yn berthnasol i'r safonau.

Recriwtio

Mae pob un swydd rydyn ni'n ei hysbysebu yn nodi bod sgiliau Cymraeg yn ddymunol. Yn y swyddi hynny lle mae gwaith yn cael ei gynhyrchu yn y Gymraeg, mae sgiliau Cymraeg yn hanfodol. Ar gyfer y flwyddyn 2019/20 rydym yn cofnodi'r wybodaeth fel a ganlyn:

Maes adrodd	Nifer
Swyddi newydd / swyddi gwag a hysbysebwyd yn ystod y cyfnod adrodd	73
Swyddi lle'r oedd sgiliau Cymraeg yn hanfodol	11
Swyddi lle'r oedd angen dysgu sgiliau Cymraeg ar ôl cael eu penodi i'r swydd	1
Swyddi lle'r oedd sgiliau Cymraeg yn ddymunol	61
Swyddi lle nad oedd sgiliau Cymraeg yn angenrheidiol	0

Eisteddfod Genedlaethol yr Urdd

Cynhaliodd Ganolfan Mileniwm Cymru Eisteddfod Genedlaethol yr Urdd am y trydydd tro 27 Mai - 1 Mehefin 2019.

Mae Eisteddfod yr Urdd yn cynnig llwyfan unigryw ac ysbrydoledig i bobl ifanc. Ein Theatr Donald Gordon oedd y Pafiliwn yn ystod yr wythnos – lleoliad i blant a phobl ifanc o bob cwr o Gymru a thu hwnt gystadlu a pherfformio.

CANOLFAN MILENIWM CYMRU
WALES MILLENNIUM CENTRE

- Yn ystod yr wythnos daeth dros **150,000** o bobl drwy ein drysau a chroesawyd ymwelwyr o bob rhan o Gymru.
- Roedd **56%** o'r rheiny a archebodd docynnau ymlaen llaw yn newydd i Ganolfan Mileniwm Cymru, ac o'r rheiny nodwyd **29%** mai'r Gymraeg oedd eu dewis iaith. Mae'r cynnydd sylweddol yma yn y nifer o siaradwyr Cymraeg ar ein bas data yn hwb mawr i ni. Mae'n cryfhau ein gallu i gyrraedd cynulleidfaoedd Cymraeg eu hiaith yn y dyfodol – er mwyn hyrwyddo cynyrchiadau a gwasanaethau Cymraeg.
- Profwyd ac ymarferwyd ein sgiliau dwyieithog ar bob lefel. Canmolwyd ein gwasanaeth Cymraeg ac aeth nifer o ymwelwyr ati i estyn diolch i'n staff – wyneb yn wyneb ac ar gyfryngau cymdeithasol.
- Bu twf o **39.6%** mewn ymgysylltu (mis ar ôl mis) gyda'n sianeli cyfryngau cymdeithasol yn ystod Eisteddfod Genedlaethol yr Urdd.

Darganfyddwch ragor am Eisteddfod Genedlaethol yr Urdd 2019 a phrofiad ein hymwelwyr drwy wyllo'r [fideo byr yma](#).

Am ragor o wybodaeth

Mae rhestr lawn o'r holl safonau sy'n berthnasol i ni ar gael ar ein gwefan ac ar wefan Comisiynydd y Gymraeg www.comisiynyddygyymraeg.cymru.

Hefyd, cewch ragor o wybodaeth ynghylch y safonau a Mesur y Gymraeg ar wefan y Comisiynydd.

Cysylltwch â ni os hoffech ragor o wybodaeth.

wmc.org.uk | adborth@wmc.org.uk

Ymunwch â'r sgwrs. Mae croeso i chi gysylltu â ni yn Gymraeg.

This report is also available in English.